

Riedsútstel

Ynformaasjekarrûsel	: 27 mei 2021
Agindapunt	: 4
Status	: Informatiestuk
Program	: Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie
Portefûljehâlder	: Dhr. M. de Haan
Amtner	: Mevr. D. Verbeek
Taheakke	: 1. Notitie 'Muziekonderwijs in Achtkarspelen 2021'
Saaknûmer	: Z2020-10784 / S2021-08307

Underwerp

Muziekonderwijs in Achtkarspelen

Wy stelle jo foar kennis te nimmen fan:

1. Uitvoering van de motie 'Veiligstellen muziekonderwijs in Achtkarspelen';
2. De notitie 'Muziekonderwijs in Achtkarspelen 2021'.

Agendearring ynformaasjekarrûsel

Op 18 mei 2021 is het raadsvoorstel 'Muziekonderwijs in Achtkarspelen' ter informatie aan de gemeenteraad op de digitale Lijst Ingekomen Stukken (LIS) geplaatst (nr. 21-148). Op verzoek van de CDA-fractie is dit onderwerp geagendeerd voor de informatiecarroussel van 27 mei 2021.

Koarte gearfetting

Tijdens de begrotingsraad op 12 november 2020 heeft u ingestemd met beëindiging van de subsidie voor het muziekonderwijs per 2022, uitgevoerd door Cultuurcentrum de Wâldsang. Tegelijkertijd heeft u een motie aangenomen om het muziekonderwijs veilig te stellen en de financiering hiervan op te nemen in de kadernota 2022. Met dit informerend raadsvoorstel geven wij uitvoering aan uw motie.

Ynlieding

Tijdens de begrotingsraad op 12 november 2020 heeft u ingestemd met beëindiging van de subsidie voor het muziekonderwijs per 2022. Tegelijkertijd is een motie, ingediend op initiatief van het CDA, door een ruime meerderheid van de raad aangenomen:

- In samenwerking met De Wâldsang, het basisonderwijs en de Federatie voor Muziekverenigingen in Achtkarspelen voor de behandeling van de kadernota 2022 te komen met een voorstel waarbij de continuïteit van het muziekonderwijs voor de jeugd wordt veiliggesteld.
- De financiering van het muziekonderwijs op te nemen in de kadernota 2022.

Histoarje

In 1969 heeft de gemeente Achtkarspelen muziekschool De Wâldsang opgericht. De gemeente vond het belangrijk dat kinderen muzikles konden volgen voor hun persoonlijke ontwikkeling. Kort daarna sloten de gemeenten Dantumadiel, Kollumerland c.a. (nu: Noardeast-Fryslân) en Tytsjerksteradiel zich daarbij aan. De Wâldsang werd een gemeenschappelijke regeling en later een stichting. Vanaf 2014 maakten ingrijpende bezuinigingen het noodzakelijk dat de stichting werd omgevormd tot een eigentijdse structuur met zelfstandige docenten, verbonden via een coöperatie. Sinds invoering van de coöperatie is de subsidie voor het muziekonderwijs niet geïndexeerd.

Kearnboadskip

In dit informierend raadsvoorstel gaan wij in op:

- Conclusies gesprekken met betrokkenen
- Opbouw subsidie Cultuurcentrum de Wâldsang
- Vergelijking subsidies muziekonderwijs met buurgemeenten
- Effecten bezuinigingen muziekonderwijs

Hiernaast ontvangt u als bijlage de 'Notitie muziekonderwijs in Achtkarpelen 2021', waarin het belang van muziekonderwijs wordt benadrukt, een visie en uitgangspunten voor het muziekonderwijs zijn beschreven en een voorstel voor continuïteit van het muziekonderwijs is geformuleerd. De notitie is een geactualiseerde versie van de notitie die u in 2013 heeft vastgesteld.

Conclusies gesprekken met betrokkenen

Eind december 2020 en begin 2021 zijn gesprekken gevoerd met Cultuurcentrum de Wâldsang, de schoolbestuurders in het basisonderwijs, de Federatie voor Muziekverenigingen in Achtkarspelen en de portefeuillehouders cultuur van de vier deelnemende gemeenten. Hieronder de conclusies van deze gesprekken.¹

Overleg Cultuurcentrum de Wâldsang

Cultuurcentrum de Wâldsang heeft aangegeven dat de volledige beëindiging van de bekostiging in het meerjarenperspectief een bedreiging blijft. Er leven veel vragen bij de docenten, zoals de vraag of de Wâldsang over een paar jaar nog wel zal bestaan. Dit heeft als mogelijk effect dat docenten kiezen voor zekerheid en weggaan. Ook bij leerlingen leven deze vragen met als mogelijk gevolg dat ze stoppen met muziekles. Het Cultuurcentrum ziet geen mogelijkheden meer voor besparingen.

Overleg basisonderwijs in Achtkarspelen

De schoolbestuurders in het basisonderwijs in Achtkarspelen zijn zeer tevreden over het muziekonderwijs, verzorgd door Cultuurcentrum de Wâldsang. Uit het overleg blijkt dat een extra financiële bijdrage voor muziekonderwijs niet haalbaar is. Op de korte termijn is het door corona niet mogelijk om financieel meer bij te dragen. Ook op de lange termijn zien de directeuren op dit moment geen mogelijkheden. Er zullen dan prioriteiten worden gesteld, waarbij het muziekonderwijs in het basisonderwijs mogelijk kan verdwijnen.

Overleg Federatie voor Muziekverenigingen in Achtkarspelen

De federatie geeft aan dat de muziekverenigingen tevreden zijn over de kwaliteit van de docenten en de lessen die worden gegeven door Cultuurcentrum de Wâldsang. Aandachtspunt blijft communicatie om te voorkomen dat (jeugdige) leerlingen afhaken. De federatie ziet geen oplossing voor de bezuiniging op het muziekonderwijs. Een organisatie heeft als voordeel dat het garant staat voor gekwalificeerde docenten en dat de coördinatie en ondersteuning is geregeld.

Overleg portefeuillehouders cultuur

Op initiatief van gemeente Noardeast-Fryslân en ter uitvoering van een motie in die gemeente heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de vier deelnemende gemeenten: Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân (voorheen: Kollumerland c.a.) en Tytsjerksteradiel. Tijdens dit overleg hebben de portefeuillehouders cultuur van Noardeast-Fryslân en Tytsjerksteradiel hun bezorgdheid uitgesproken over de bezuinigingen in Achtkarspelen en Dantumadiel en aangegeven dat zij samen de Wâldsang niet kunnen financieren. In Noardeast-Fryslân is Opus3 als alternatief aanwezig, maar voor Tytsjerksteradiel is er geen alternatief.

¹ Op verzoek zijn de verslagen van deze overleggen beschikbaar

Opbouw subsidie Cultuurcentrum de Wâldsang

De subsidie voor Cultuurcentrum de Wâldsang bedraagt € 287.742 en is als volgt opgebouwd.

- gesubsidieerde activiteiten		€ 142.096
- AMV/IMV op de basisscholen*	(1400 lesuren: € 84.000)	
- Instrumentaal en vocaal onderwijs	(3228 lesuren: € 58.096)	
- vaste kosten		€ 88.595
- huisvestingslasten		€ 57.051

		€ 287.742

*Algemene Muzikale Vorming (AMV): tweejarige leergang zonder cofinanciering

Instrumentale Muzikale Vorming (IMV): projecten met cofinanciering

(zie ook de bijgevoegde notitie)

Twee kanttekeningen opbouw subsidie

1. Van het totale subsidiebedrag is € 50.000 geen gemeentelijk geld, maar geld dat wij hebben ontvangen via de landelijke 'Brede Regeling Combinatiefuncties'. Hiermee wordt een medewerker van het cultuurcentrum ingezet in het onderwijs. Bij een bezuiniging in 2010 is besloten dat deze rijksmiddelen niet als extra bijdrage worden gebruikt, maar als dekking dienen van de reguliere structurele subsidie aan het cultuurcentrum. De werkelijke gemeentelijke subsidie bedraagt hierdoor € 237.742.
2. De subsidie voor de huisvestingslasten bedraagt € 57.051, maar de gemeente ontvangt jaarlijks € 62.056 aan huisvestingsbaten, € 41.514 voor De Ring 1a in Buitenpost en € 20.542 voor It Vlekehûs in Surhuisterveen.

Vergelijking subsidies muziekonderwijs met buurgemeenten

Bij de buurgemeenten Noardeast-Fryslân, Smallingerland en Westerkwartier is gevraagd naar de hoogte van de subsidies voor het muziekonderwijs. In de gemeenten Noardeast-Fryslân en Westerkwartier is een vergelijkbaar aanbod: muziekonderwijs in de basisscholen en instrumentaal en vocaal onderwijs buitenschools. Een exacte vergelijking in relatie tot het subsidiebudget is echter niet mogelijk. De bedragen hieronder geven dan ook slechts een beeld van de totale subsidie. De situatie in Smallingerland is ook weergegeven, maar niet vergelijkbaar met Achtkarspelen.

Noardeast-Fryslân

In Noardeast-Fryslân verzorgt zowel Opus3 als Cultuurcentrum de Wâldsang het muziekonderwijs. Opus3 is een stichting en ontvangt € 736.242 en Cultuurcentrum de Wâldsang € 102.498, waarmee de totale subsidie voor muziekonderwijs € 838.740 bedraagt.

Westerkwartier

In Westerkwartier verzorgt Kunstbedrijven Westerkwartier het muziekonderwijs. Kunstbedrijven Westerkwartier is een coöperatie in transitie en ontvangt € 368.000.

Smallingerland

In Smallingerland ontvangt Schouwborg De Lawei subsidie voor het verzorgen van cultuuronderwijs op de basisscholen, waarvan het muziekonderwijs een onderdeel is. De hoogte van de subsidie voor het onderdeel muziekonderwijs is onbekend. De gemeente verstrekt geen subsidie voor het instrumentaal en vocaal onderwijs buitenschools.

Effecten bezuinigingen muziekonderwijs

Beëindiging van de subsidie voor het muziekonderwijs heeft meerdere effecten.

Preventieve rol muziekonderwijs vervalt

Muziekonderwijs is van belang voor persoonlijke ontwikkeling, (cultuur)participatie en sociale cohesie. Op de basisscholen verzorgt Cultuurcentrum de Wâldsang structureel muziekonderwijs. Hierdoor komen alle kinderen in Achtkarspelen in aanraking met muziek.

Hiernaast verzorgt het cultuurcentrum instrumentaal en vocaal onderwijs buitenschools. Jong en oud kan kiezen voor een zinvolle vrijetijdsbesteding en zich verder ontplooiën. Het actief bezig zijn met muziek heeft een positief effect op de mentale (en fysieke) gezondheid. Investeren in muziek helpt dat kinderen ontsporen en in de problemen komen. Het voorkomt mede dure zorgkosten, bekostigd door de gemeente. Bij beëindiging van de subsidie voor het muziekonderwijs vervalt de preventieve rol van het muziekonderwijs.

Muziekonderwijs wordt minder toegankelijk

Cultuurcentrum de Wâldsang verzorgt kwalitatief goed onderwijs tegen een betaalbare prijs. Bij het beëindigen van de subsidie zal het instrumentaal en vocaal onderwijs duurder worden met als mogelijk gevolg dat leerlingen stoppen met muziekles. Ook potentiële leerlingen kiezen mogelijk niet voor muziekonderwijs als vrijetijdsbesteding. Dit heeft ook gevolgen voor de levensvatbaarheid van de muziekverenigingen in de gemeente.

Vermindering leefbaarheid van de gemeente

Het muziekonderwijs van Cultuurcentrum de Wâldsang wordt zeer gewaardeerd in de regio. De petitie die het cultuurcentrum is gestart in de aanloop naar de bezuinigingsvoorstellen van de gemeente, is door ruim 4000 personen ondertekend. Cultuurcentrum de Wâldsang is een belangrijke cultuurdrager voor de regio. Bij beëindiging van de subsidie zal het cultuurcentrum verdwijnen met culturele verarming tot gevolg. Achtkarspelen zal een minder aantrekkelijke gemeente worden om te wonen en te werken.

Netto financieel effect is lager

De subsidie voor Cultuurcentrum de Wâldsang bedraagt structureel € 288.000. Bij het beëindigen van de subsidie is de werkelijke bezuiniging ± € 110.000 lager. Zoals eerder vermeld, is € 50.000 geen gemeentelijk maar rijks geld dat we niet (nogmaals) kunnen gebruiken als bezuiniging. Bij beëindiging van de subsidie vervallen hiernaast de huisvestingsbaten van € 60.000 voor het huren van de ruimten in Buitenpost en Surhuisterveen. Hierdoor is het netto-effect van de bezuiniging aanmerkelijk lager.

Negatieve consequenties voor buurgemeenten

Gemeente Noardeast-Fryslân heeft een alternatief voor het muziekonderwijs, Opus3, en zal mogelijk deelname aan het cultuurcentrum opzeggen als Achtkarspelen de subsidie beëindigt. Dit heeft als gevolg dat het muziekonderwijs voor de overblijvende gemeenten duurder wordt. Als gemeente Tytsjerksteradiel als enige gemeente overblijft, is zij genooddaakt het muziekonderwijs op een andere wijze te organiseren.

Kommunikaasje

De betrokken organisaties en gemeenten houden wij op de hoogte van het proces en de besluitvorming.

Ferfolchtrajekt

-

Buitenpost, 21 mei 2021

het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. mr. O.F. Brouwer